

Folketingets Miljøudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 001-09154

30. maj 2013

Folketingets Miljøudvalg har i brev af 8. maj 2013 stillet følgende spørgsmål nr. 367 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Per Clausen (EL).

Spørgsmål nr. 367 (alm. del)

Ministeren bedes oplyse, hvordan artikel 11 og 12 i direktiv 2009/128/EF om bæredygtig anvendelse af pesticider er implementeret i dansk lovgivning.

Svar

Artikel 11 omhandler, at medlemslandene sørger for passende foranstaltninger til beskyttelse af vandmiljøet og drikkevandet mod sprøjtemidlernes virkninger, og artikel 12 omhandler, at medlemslandene sikrer, under behørigt hensyn til de nødvendige krav til hygiejne og offentlig sundhed samt biodiversitet eller resultaterne af relevante risikovurderinger, begrænsning af pesticidanvendelsen og risici i specifikke områder.

Artikel 11

De sprøjtemidler, der godkendes i Danmark, bliver testet under almindelige landbrugsbetingelser i "Varslingssystemet for udvaskning af pesticider til grundvandet". Herved sikres det, at de ved almindelig landbrugsmæssig anvendelse ikke forurener grundvandet. Hvis det i varslingssystemet skulle vise sig, at et stof udgør en risiko for udvaskning til grundvandet, kan der hurtigt sættes ind med forbud eller restriktioner i anvendelsen.

Artikel 11, stk. 2, litra a, er implementeret i kraft af det nye pesticidafgiftssystem, der er baseret på de enkelte sprøjtemidlers miljø- og sundhedsbelastning. Den nye lov om afgift af bekæmpelsesmidler (lov nr. 594 af 18. juni 2012) vil træde i kraft pr. 1. juli 2013 jf. bek. 499 af 17. maj 2013. Det indgår i beregningen af belastningen og dermed i afgiften, om sprøjtemidlerne er klassificerede som farlige for vandmiljøet.

De enkelte sprøjtemidlers belastningstal er blevet offentliggjort på Miljøstyrelsens hjemmeside og belastningstallene vil inden afgiftslovens ikrafttræden blive suppleret af et pointsystem baseret på sprøjtemidlernes belastning. Når landmænd og andre, der erhvervsmæssigt anvender sprøjtemidler, har adgang til disse oplysninger, giver det et incitament til den prioritering, som er nævnt i bestemmelsen.

Der er ikke i Danmark godkendt sprøjtemidler, der indeholder prioriterede farlige stoffer under vandrammedirektivet. Med ændringen af afgiftsloven og det supplerende pointsystem, vil dette styrke incitamentet til så vidt muligt at undgå brugen af sprøjtemidler, der er farlige for vandmiljøet, idet denne type sprøjtemidler har et højere belastningstal og belægges med en højere afgift.

Artikel 11, stk. 2, litra b, er implementeret gennem bekendtgørelse om undervisning af erhvervs-mæssige brugere af sprøjtemidler (nr. 557 fra 2009) i kraft af hvilken det sikres, at personer, der ønsker at erhverve sig et sprøjtecertifikat og som gennemgår opdateringskurser, lærer om korrekt sprøjteadfærd og om minimering af afdrift. Dette indgår også som en del af rådgivningsindsatsen omkring integreret plantebeskyttelse, som er finansieret - først via Grøn Vækst og nu via den nye sprøjtemiddelstrategi. I tilknytning hertil er det også aftalt, at mulighederne for et lovkrav om brug af afdriftsreducerende dyser skal undersøges af myndighederne.

Artikel 11, stk. 2, litra c, er implementeret gennem 4 initiativer:

- 1) Den danske randzonestrategi (lov nr. 591 fra 2011) hvorefter en randzone på indtil 10 meter fra bredden friholdes for bl.a. udbringning af sprøjtemidler.
- 2) Et krav i miljøbeskyttelsesloven om et forbud mod anvendelse af bl.a. sprøjtemidler i en radius på 25 meter fra en boring/et vandindvindingsanlæg (lovbekendtgørelse nr. 879 fra 2010, som bl.a. ændret ved § 6 i lov nr. 553 fra 2011 og ved lov nr. 1249 fra 2012).
- 3) Kommunerne har mulighed for, på baggrund af konkrete risikovurderinger, at udlægge boringsnære beskyttelsesområder (BNBO). Med henblik på at yde bistand til kommunerne på dette område, har regeringen afsat i alt 40 mio. kr. i 2012-2013 til kommunernes arbejde med at udlægge boringsnære beskyttelsesområder. Naturstyrelsen har nedsat et rejsehold, der rådgiver kommunerne i udlægning af BNBO'er og drikkevandsbeskyttelse generelt. Desuden giver miljøbeskyttelsesloven mulighed for at beskytte nuværende eller fremtidige drikkevandsinteresser mod forurening med sprøjtemidler. Dette kan ske enten via frivillige aftaler med lodsejerne eller via tvungne rådighedsindskrænkninger fastsat af kommunalbestyrelsen i den enkelte kommune.
- 4) Reglerne i vaskepladsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1355 fra 2012) skal forhindre spredning af sprøjtemidler fra steder, hvor sprøjteudstyret påfyldes og vaskes efter brug. Der er fastsat specifikke afstandskrav i forhold til nyetablering af lovlige "vaskepladser" og i forhold til påfyldning og vask af sprøjteudstyr i god afstand fra vandboringer, overfladevand og § 3-områder.

Artikel 11, stk. 2, litra d, er bl.a. implementeret gennem aftalen om udfasning af sprøjtemidler på offentlige arealer (aftale indgået i 2007 mellem miljøministeren og de offentlige myndigheder) om nedbringelse af pesticidforbruget i det offentlige, der har medført et væsentligt fald af forbrug af sprøjtemidler her (mere end 80 pct. siden 1998). Kommunerne har bidraget med en væsentlig del af denne reduktion. En stor del af reduktionen i forbruget er sket ved, at de danske jernbanestrækninger ikke sprøjtes i det omfang, der tidligere var tale om, bl.a. på grund af brug af intelligent sprøjteudstyr.

Miljøstyrelsen har endvidere fokus på de i bestemmelsen nævnte områder og foretager en særlig vurdering desangående i forbindelse med godkendelsesordningen af sprøjtemidler.

Artikel 12

Kemikalieloven blev ændret i 2011 (lov nr. 294 af 11. april) med henblik på at tilvejebringe hjemmel til en bemyndigelse til miljøministeren til at kunne fastsætte de regler, der måtte findes nødvendige til implementering af artikel 12, litra a, om begrænsning af brug af sprøjtemidler i specifikke områder. Aftalen om udfasning af sprøjtemidler på offentlige arealer, jf. netop ovenfor, vil medvirke kraftigt til at nå de ønskede mål. Behovet for nye regler undersøges endvidere løbende. Der er foreløbigt udstedt en bekendtgørelse om anvendelse af sprøjtemidler på golfbaner med det formål at nedbringe golfbanernes forbrug og belastning af miljø og sundhed. Bekendtgørelsen (nr. 245 af 28. februar 2013)trådte i kraft den 15. marts 2013.

Artikel 12, litra b, er implementeret i kraft af det generelle forbud mod brug af sprøjtemidler i særlige habitatområder. Beskyttelsessigtet mv. fremgår af de nærmere regler om beskyttede naturtyper og Natura 2000-plan m.fl. i naturbeskyttelsesloven (§ 3, § 19 d og § 19 e, i lovbekendtgørelse nr. 933 fra 2009), i lov nr. 928 fra 2009 om beskyttelse af de ydre koger i Tøndermarsken og bekendtgørelse nr. 408 fra 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Artikel 12, litra c, er implementeret i kraft af eventuelle relevante oplysninger på den brugsanvisning, der fremgår af etiketterne, som Miljøstyrelsen godkender i forbindelse med godkendelse af de enkelte sprøjtemidler.

Med de for oven beskrevne iværksatte initiativer og indsatser vurderes artikel 11 og 12 at være opfyldt.

Pia Olsen Dyhr

/

Claus Torp